

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beccserek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Leitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeccserek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felzárások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeccserek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXIX. évfolyam. 28. szám.

Hirdetési árték:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy óra ——— 3 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, február 5.

A politikai helyzethez.

Budapest, február 4.

(P. C.) A parlament javában folytatja a költségvetési vitát, melyhez nagy és jogos várakozások fűződnek. Nem akarjuk vizsgálni, vajjon a vitának csak a költségvetés tulajdonképeni kritikáját kell-e politikai és gazdasági tekintetben kifejeznie, mint ez a legtöbb államban történik, vagy pedig az egész állami politikának nálunk szokásos általános megbeszélése célszerűbb-e, annyi bizonyos, hogy a felizgatott szenvedélyek és személyes támadások kizárása, melyek az utolsó években a parlamentáris elv hitelét oly igen aláásták, már előre is általános megnyugvást terjeszt el és a népképviselőket eredményes működéséért engedi remélni. A légkörnek ez a megtisztítása, ami nagy érdeme Széll Kálmán miniszterelnöknek, a vitát tehát ama módok és utak megfontolására korlátozza, melyek a nemzet javához vezetnek s ennek folytán egyrészt biztosítja a vitának szellemileg magas színvonalát, másrészt pedig ha nem is épen szűk, de nem is tulságosan bő kereteket vesz igénybe időben, miáltal a törvényhozásnak elég ideje marad, hogy nagy és fontos feladatokon munkálhasson. A tanácskozás előkelő nyugalma a szabadelvű párt tagjainak, kik a sértegetések és gyanúsítások viharos korában alig akarhattak süket füleknél prédikálni, alkalmat fog nyújtani, hogy nézeteiket és tapasztalataikat a nemzeti erőgyűjtés és a magyar állam kiépítése nagy akciója mellett tényleges közreműködésben értékesítsék.

Ezek a nagy érdekek mutatják egy uttal az irányt a budgetvita kereteire és tartalmára nézve: a szabadelvű párt tagjai a jelelgi állapotok helyes felismerésében erélytüket és teremtő vágyukat a jövő nagy feladataira fordítják s nem fognak destruktív szándékkal terméketlen exkurziókat tenni egyéni külön tendenciák terére, vagy épen rég meghaladott ellentéteket felmelegíteni. A legközelebbi jövő parancsolólag követeli az egész nemzet feltétlen konszolidációját, a szabadelvű párt tehát annál inkább fogja tisztelt vezérének személye és politikája iránt való közös bizalmában, a Széll-féle program közös alapján azokat a mozzanatokat keresni, melyek minden személyes viszály és féltékenykedés kizárásával egyetértéshez vezetnek. A szabadelvű párt hazafias hivatása és ethikai célja sokkal magasabban áll, hogysem holmi kicsinyes manőverek veszélyeztetnének.

Az egyetértés után való törekvés a katolikus autonómiai kongresszuson is nyilvánul; politikai életünk előkelő alakja, Horánszky Nándor közvetítő javaslatára hivatva van a kongresszus tevékenységét az elméleti fejtegetésekből a produktív munka terére vezetni és a kongresszusnak lehetőleg kedvező eredményét biztosítani. Mintán ugyanis, mint már hangsúlyoztuk, a létesítendő autonómia nem önmagából meríti hatáskörét, hanem a korona, mint a magyar katolikus egyház legfőbb kegyura és a püspöki kar részéről történő átruházások és engedmények által kapja jogait, Horánszky az általános vita után a 27-es bizottság munkálatának elfogadását s egyuttal e bizottság kiküldését kívánja pour-parler folytatása végett a hivatott tényezőkkel ama módozatok felett, melyek mellett az autonómia jogkörét a

vagyoni kérdésekre, iskolai és tanítási ügyekre stb. vonatkozólag meg lehetne állapítani. Horánszky egy magán értekezletben fejtette ki érveit s az értekezlet többsége elfogadta indítványát s ezzel biztosította az elfogadást a kongresszusban is. Az autonómia kérdése ezzel nagy lépést tett előre a megvalósulásához.

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 10. A „Polgári Dalárda“ estélye Marcoinnál.
„ 11. „ „ „ „ Koválnál.
„ 12. „ „ „ „ Rózsánál.
Február 11. Iskolagyermekbarát közgyűlése.
Február 12. Közig. bizottság ülése.
Február 13. Izraelita nőegylet táncestélye.
Február 19. Rendk. megyei közgyűlés.
Február 27. Kerékpár-egylet vig. estélye.

A gőzfürdő mindennap reggeli 8 órától délig az urak részére nyitva van; hűlőgyék részére kedden és pénteken d. u. 5/2 óráig; ugyanazon napokon 4-től 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

— Megyei közgyűlés. Torontárvármegye törvényhatósági bizottsága, miként már említettük is, folyó február hó 19-én d. e. 10 órakor a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, a melyre vonatkozó állandó választmányi ülések február 13-án d. u. 1/4 órakor és a következő napjain tartatnak meg.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Bay Bertalan szegedi kir. járásbírói joggyakorlókot a nagyikindai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— Esküvő. Vettük a következő sorokat: Hoffmann Vilma és Faragó Géza m. kir. honvéd főhadnagy 1900. évi február hó 7-én d. e. 11 órakor tartják Gyertyámoson a róm. kath. templomban egybekelési ünnepélyüket. Gyertyámos—T. Kanizsa, 1900. január hó. Hoffmann Ferenc és neje, Frankl Vilmos és neje.

— Sakkverseny. Tegnap délután vette kezdetét a nagybeccsereki sakkörnek lapunkban már jelzett házi sakkversenye. A játékszabályok felolvasása után megalakították a Bielek Mihály, Berényi Bódog és Jeszenszky Nándor tagokból álló versenybírószágot, majd kijelölték a játékosokat ellenőrző bizalmi férfiakat. Ezek után megindult a verseny, amelyen részt vettek: Eckfeld Mór, Eckstein János, Erdős Béla, Gresics Szvetozár, Haidegger Odón, Kálmán Mór, dr. Krsztonosics Jenő, Rottenberg Jakab, Rottenberg Henrik, Virágh Vilmos és Wertheimer Béla. Eldöntés alá került 9 játék következő eredményel: Eckstein János 2, dr. Krsztonosics Jenő 2, Eckfeld Mór 1, Kálmán Mór 1, Rottenberg Henrik 1, Virágh Vilmos 1 és Wertheimer Béla 1 egységet nyert. A verseny alkalmából a klub helyiség teljesen megtelt közönséggel, mely tesztült figyelemmel kísérte a sakkisták érdekes küzdelmét. A verseny folytatása csütörtökre, esti nyolc órára van kitűzve, amelyre vendégeket szívesen látnak.

— Katonai áthelyezések. A 46-ik gyalogezredben legújabbán változás történt. Az ezred szegedi és pancsovai zászlóaljainak két alezredesét helyezték át kölcsönösen. Moschner János Pancsovára került, Veszely János pedig Szegedre.

— Adakozások a Petőfi-házra. Megirtuk volt, hogy Torontárvármegye területén a Petőfi ház javára 2052 korona 92 fillér gyűlt össze. Közöljük most azoknak az adakozóknak a névsorát, akik lehetővé tették ennek az összegnek az egybegyűlését. Adakoztak: Gróf Csekonics Endre v. b. t. t. 40 koronát, Pick testvérek 6 kor., Fendler Károly 10 kor., Babics József 10 kor., Mixich Ottó 6 kor., Vihely Géza 4 kor., Vörös József 6 kor., Rónay Ernő 4 kor., Jankó Ágost 2 kor., Fohsz György 4 kor., Német-Párdány községe 13 kor. 70 fill., dr. Valovics Gyula 4 kor., Réczey Gyula 2 kor., Stassik János 2 kor., dr. Rankovits Szilárd 6 kor., Törökbeesi takarékpénztár 20 kor., dr. Tószögi Aiadár 4 kor., Szigethy Béla 6 kor., Szöllőssy Lajos 2 kor., dr. Mangold Samu 6 kor., Kis Jécsa község 6 kor. 94 fill., Koreck János 20 kor., Csanádi népbank 20 kor., Kis Teremia község 4 kor., Gergulov Mihály

6 kor., báró Oreczy Elek 10 kor., Reitter Gáspár 2 kor., Winkler Ignác 4 kor., Kühn János 2 kor., dr. Fischer Miksa 6 kor., Menczer Lipót 2 kor., Illievics István 2 kor., Mayer Rezső 4 kor., Steinitzer Géza 10 kor., Jablonszky Miklós 2 kor., Kernuch Adolf 2 kor., gróf Zichy Andor 10 kor., Zalkalik Károly 4 kor., Horváth Károly 4 kor., Geschek János 2 kor., Winterberg Gyula 20 kor., Hegedüs János 2 kor., Kajtár Jenő 4 kor., Papik István 12 kor., Gyülvész község 5 kor. 20 fill., Perlász község gyűjtőívén: Weinhardt Ignác 20 fill., Dollentz Gyula 20 fill., Novakov Zsiva 10 fill., Nikolics György 10 fill., Koltaszky Gyula 20 fill., Fistyá Steván 20 fill., Jerkov Jóca 10 fill., Nikolajev Gyóka 10 fill., Varga Nikola 10 fill., Müller Ferenc 20 fill., összesen 3 kor., Miklea Trifon főesperes gyűjtőívén: Miklea főesperes 2 kor., Láng A. 1 kor., Strica P. 1 kor., Gáspár János 1 kor., Kovács Etel 40 fill., összesen 5 kor. 40 fill. (Folytatjuk.)

— Az izr. jótékony nőegylet mulatsága. A farsang legkedélyesebb mulatságai közé tartozik az izraelita jótékony nőegylet, a mely — igen helyesen — ezuttal levettközi a feszes és legtöbbszörre kényelmetlen bálit jelleget, megmaradva az egyszerű estély mellett. Hiszen ahhoz, hogy valahol jól érezze magát a közönség, nem cimek kellene, hanem kedélyes, mulattató fiatal emberek, a kik menten minden blazirtságtól, tudják mi a kötelességük a táncra vágyó szép asszonyok és leányok irányában. Minden jel arra mutat, hogy a nagybeccsereki izr. jótékony nőegylet február 13-iki mulatsága ilyen lesz. Maga az ügybuzgó elnöknő, Eistensädter Julia urnő vette kezébe a rendezést; köréje csoportosul a fiatal emberek nagy gárdája, a kik ezuttal nagy fogadalmat tettek, hogy 13-án nem lesz lány, a ki két percig is ülne; táncba kap még az a legényember is, a ki rég lemondott a bálószárlól, hiszen lehetetlen közönyösnek maradni egy olyan estélyen, hol mindenkit jókedv, kedélyesség, báj és szeretetreméltóság fog körül. Különösen kiemeljük, hogy a mulatságon a kitűnő szegedi honvédzenekar játszik.

— Egy főhadnagy balesete. Súlyos baleset érte pár nappal ezelőtt a szegedi m. kir. 5. honvéd gyalogezred egyik rokonszenves fiatal tisztjét, a nagybeccsereki származású Matuskovi Imre főhadnagyot. Az aradi vívőversenyre trenirozta magát a szegedi vívőegylet klubjában, miközben elesett s oly súlyos sérülést szenvedett, hogy kocsin szállították lakására. Az esés alkalával egyik lábán izomszakadás történt. A megsérült főhadnagyot lakására szállították, ahol az orvos azonnal gipszbe tette a lábát. A fiatal katonatiszt teljes felépülése huzamosabb időt fog igénybe venni és így az aradi versenyről is le kellett mondania.

— Sárga cédulák. Megirtuk a minap, hogy öt lovat végeztek ki hatósági asszisztenciával, mert takonykórosak voltak. Most azokat az istállókat vették alapos dezinficiálás alá, ahol ezek a kivégzett lovak tartózkodtak s a ház kapujára mindenütt felragasztották a sárga cédulát, melyen nagy betűkkel nyomtatva áll: TAKONYKÓR. Ezekbe a házakba jószággal bemenni tilos.

— Eljegyzés. Bing Béla, az ismert aradi Bing-család tagja eljegyezte Sipos Margit kisasszonyt, Sipos Adolf, a magyar francia biztosító-társaság temesvári vezértitkáranak leányát.

— Nyomdászbal. A szombatról vasárnapra nyuló éjszakán hangos volt a kaszinó. Jókedvű, vidám legények, kipiruit arcu bájos leányok roppták a csárdást (a mely nem kevesebbszer, mint 5-ször szerepelt a csinos kiállítású táncrendben) s odakünn már régen megvirradt, mikor a társaság hazament a nyomdászok báljáról kedves emlékekkel szívében.

— A mulatság vége. Nagy muri volt vasárnap Román-Kécsán Argyán Emil korezmájában, ami azonban szomoruan végződött, amennyiben Doja Barbu szöváltás közben egy előrántott késsel hasba szurta Muri Sziméont, aki most súlyos betegen fekszik lakásán. Doját letartóztatták.

— **Kocsi korzó.** Az idej meglehetősen élénk farsangot még mozgalmasabbá és emlékezetesebbé akarja tenni a „Nagybecskereki kerékpár egyesület” azon terve, hogy farsang utolsó vasárnapján, e hó 25-én, rossz idő esetén e hó 27-én farsang utolsó napján kocsi-korzót rendez alkalossákkal, jelmezekkel, konfetti dobálással stb., mint a Rivierán, Olaszországban, sőt nálunk Fiumében és több helyen is szokásban van. Az egyesület e napokban bocsátja ki fölhívását a kocsi tulajdonosokhoz a részvétel érdekében s hogy ez életrevaló terv sikerüljön, kívánatos, hogy a magánfogatok tulajdonosai mennél nagyobb számban jelentkezzenek, mert ha ezek részt vesznek, bizonyára többen lesznek, kik a nem nagy költséget igénylő korzóban fölfogadott kocsiikkal is részt vesznek. A terv kidolgozásán most fáradozik az egyesület, mely e tervvel nemcsak szórakozást és mulatságot óhajt nyújtani a város közönségének, hanem a jótékonyt is akarja szolgálni, olyképp, hogy a főispánné zombori Rónay Jenőné védnöksége alatt álló „Olga-egyesület” javára a korzó tartama alatt a főútcát lezárja s a kordonon belül csak belépőjeggyel bírók (20 és 10 fillér lesz a jegy ára) vehetnek részt a menetben és konfetti dobásban. Lapunk valamelyik legközelebbi számában a tervet bővebben fogjuk ismertetni.

— **A verkli a közönség ellen.** Valóban rémes dolog, amit a verklizéssel nálunk elkövetnek. Alighanem nálunk is úgy áll az eset, mint Szegeden, ahol az engedélyvel bíró ős verklisek albrétbe adják rémforgantyújukat, mert csak így lehetséges, és csak így vagyunk képesek megmagyarázni, hogy annyi életerős fiatal ember csatangol szerteszét a város utcáin, akiket rendszeresen kísér egy rakás iskolakerülő gyerekhad. Es ha egy utcában például két verklis össetalálkozik, egyik sem engedja másikkal, hanem egymás mellett verkliz mind a kettő, egyik az „Ó ne duzzogj, ne haragudj” . . . keringőt, a másik az „Engem rendőr visz be” . . . refrainú ismeretes nótát forgatja kinládájából. Tudvalevőleg a verkli azok közé az állatok közé tartozik, amiket még Noé apánk sem tartott érdemesnek, hogy a bárkába felvegye. Két verkli pedig egymás mellett határozott merénylet az összes ép fülek tulajdonosai ellen. Kérjük a rendőrséget, tartson egy kis alapos revíziót a verklis urak közt, bekérve engedélyüket, mi hiszszük, hogy ki fog derülni feltevéseink igazsága, hogy sok van közöttük, aki engedély nélkül csatangol.

— **Álkuicsos tolvajok.** Szombatról vasárnapra virradó éjjel tolvajok jártak a Grünbaum Vilmos cég Hunyady utcai üzletében és az utcai kapu felnyitása után az udvarról hátulról hatoltak be az üzletbe, ahol alapos gazdálkodást vittek végbe a felhalmozott kész ruhaneműek között. Amennyire meg lehet állapítani, elvittek 8 drb fekete kabátot, 8 drb fekete mellényt, 3 drb bőrös kabátot, 4 drb Mikádó kabátot, 2 havelokot, 1 drb sötét-barna munkás nadrágot; továbbá feltörték az iróasztal fiókját és abból különféle bélyegeket és cigarettákat vittek el. A tolvajok mindenesetre a házi körülményekkel ismerősök lehettek, mert azon az uton, ahol behatoltak és távoztak, még az ajtókat sem csukták be maguk után. A rendőrség a legszélesebb körben megindította a nyomozást.

— **Régi bűn.** Két éve történt, hogy a Román-Petre és Réva-Ujfalu közt elvonuló országuton agyonverve találtak Getejáz Péttert. A gyilkos kiléte máig ismeretlen. A napokban Dolja Miklós román petrei lakos szomszédjával egy kutyapörből kifolyólag összeveszett. Veszekedés közben kiszaladt a száján a fenyegetés: Vigyázz te veled is úgy fogok elbánni, mint Getejáz cal! Tanuk erősítették meg, hogy Dolja csakugyan használta e szavakat s bár Dolja erősen tagadta ezt a csendőrök előtt, nem használt semmit, elfogták és átadták a pancsovai kir. törvényszék vizsgálóbírájának.

— **Elopott karók.** Ujjpécseről jelentik: A 300. számú gátörháztól az ott felhalmozva levő anyagkészletből 80 kéve rőzsét és 400 darab karót lassacskán ellopkodtak. A csendőrség a tetteseket Paszin Miklós és Zsivánovits Euthim dinnyási lakosok személyében kinyomozta, mikor is az utóbbi lakásán 28 lopott karót megtalált. A többit feltűzték. Tetteseket a módosi kir. járásbírósnál feljelentették.

— **Pásztorórák.** Torontál-Szigeten, mint ottani levelezőnk írja, vasárnap jó napot csinált magának Mirkov Szaniszló jómódu szerb gazda, kinek szívesen látott vendége volt Karanyácz Katalin. Együtt fogyasztgatták a sok erősen bedugaszolt üvegek tartalmát. A pásztorórák hosszura nyultak és az erős borok élvezetéhez nem szokott gazda berugott s ezenközben Dulcsineájával összekülönbözve, dühében egy pezsgős palackkal úgy vágta fejbe, hogy a palack is, a női koponya is betört. A verekedő gazdát a perlaszi járásbírósnál feljelentették. — Egészen ellentéte történt ennek a históriának Szerb-Czernyán, ahol Weiszmann József Votringer Borbála csöszteleki leányzóval tartott pásztorórákat. Itt is berugott a vendéglátó gazda, amit keblének hölgye arra használt föl, hogy kilopta az öntudatlanul horkoló gazda zsebéből összes pénzkészletét. — Szerencséjére a gazdának, a belső zsebekben nem kereskedett, pedig ott több nagy bankó is volt. A tanulságot pedig mindezekből a következőleg vonja le a napi krónikás: A pásztorórákban nem jó berugni.

— **Közékirat hamisítással** vádolva került a törvényszék elé Sószyán Konstantinné szül. Mió k Anna macedóniai lakosnő, mert az atyjától örökölt birtokát, nem tudván, hogy atyja azt még 1860-ban eladta Bugarin Miklós macedóniai lakosnak, nem csak megterhelte, de el is adta. Vádolt azzal védekezett, hogy ő egy tudta, hogy atyja csak harminc évre adta bérbe a birtokot s mivel tényleg telekkönyvileg az ő nevén állott a birtok, sőt még ma is az ő nevén áll, csak jó hiszeműleg cselekedett, midőn a lejárt bérlet után eladta a birtokot. A nagybecskereki törvényszék helyt adott vádolt védekezésének és vádoltat felmentette. Magánpanaszost keresetével polgári peruttra utasította.

A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.

E szépen fejlődő pénztárat, mely Oldal Antal vezetése mellett immár elérte azt, hogy részvényeseinek 11 frtos osztalékot fizet, (amivel ez idén egy helybeli intézet sem dicsekedhetik) szombaton délután tartotta rendes közgyűlést dr. Plechl Szilárd elnöklété alatt.

Az igazgatóság évi jelentéséből a következő részleteket közöljük:

Az intézet saját és idegen tőkét, melyek 1898. végén 3,811.832 koronára rugtak, 1899. végén 3,921.991, tehát 110.159 koronával emelkedtek.

Ezen üzleti tőkével elért

összforgalom

1898-ban 59,999.365 kor. 24 fill.
1899-ben 59,772.836 „ 92 „
tehát tavaly 226.528 kor. 32 fill.
lérel csekélyebb, míg ellenben

a pénztári forgalom,

mely az 1898. évben . . . 31,991.199 kor. 84 fill.
lérré rugott,
1899-ben 32,388.094 „ — „
s így 396.894 kor. 16 fill.
lérré nagyobb volt a megelőző évinél. A jelentés így folytatja:

A takarékpénztári betétek

állománya alig változott.
A betétek összege 1898. végével 1,200.725 kor. 76 fill.
m. hó 31-én 1,198.907 „ 28 „
volt, e szerint csekély . . . 1818 kor. 48 fill.
lényi apadás jelentkezik.

A jelzálogkölcson üzletet

az imént jelzett oknál fogva tavaly nem találtak oly arányban kiterjesztendőnek, mint a megelőző évben.

Kölcsonköveteléseink állománya 1898. végén (349 kölcson) 1,201.204 kor. 16 fill.
lért tett.
1899-ben folyóvá tettünk
75 kölcson 237.433 „ 20 „
összege 1,438.637 kor. 36 fill.
ellenben 14 kölcson soron.
külső visszafizetése által
és tervszerűen törlesztetett 71.131 kor. 38 fill.

Ezen üzletágunk 1,367.505 kor. 98 fill.
állaga (405 kölcsonnel) tehát
az 1898. december 31-iki 1,201.204 kor. 16 fill.
lérré szemben mégis . . . 166.301 kor. 82 fill.
lény emelkedést tüntet fel, míg viszont

az átruházott jelzálogkölcsonok összege az 1898. dec. 31-iki 1,030.433 kor. 68 fill.
lérről további 134.258 „ 12 „
engedményezése 1,164.691 kor. 80 fill.
és 51.172 „ 70 „

tervszerű és soronkülső törlesztés folytán 1,113.519 kor. 10 fill.
lérré, tehát a tavalyi zárlatkor kimutatott 1,030.433 „ 68 fill.
lérré szemben 83.085 kor. 42 fill.
lérré szaporodott.

Az előadottak szerint jelzálogkölcson követeléseinkből a múlt év végével át volt ruházva 1,113.519 kor. 10 fill.
tárcaunkban visszamaradt . . . 253.986 „ 88 „
mely utóbbi összeg, részben már továbbítottván,
ez évben engedményezés útján részünkre ismét folyóvá fog tétetni.

A váltóleszámitolási üzletben

1898. végével az állomány 2,153.454 kor. 18 fill.
váltó volt
1899-ben leszámitoltott . . . 6,985.830 „ 64 „
összesen 9,139.284 kor. 82 fill.
visszaváltott 6,997.385 „ — „
m. hó 31-én tehát 2,141.899 kor. 82 fill.
vagyis 11.554 „ 36 fill.
lérré kisebb volt a megelőző évinél, jóllehet ezen üzletágban
1898-ban 13,449.162 kor. 32 fill.
1899-ben 13,983.215 „ 64 „
s így tavaly 534.053 kor. 32 fill.
lérré emelkedett a forgalom.

Visszleszámitolási

hitelünket m. hó végével . . . 804.115 kor. 50 fill.
az 1898. december 31-iki 799.889 „ 48 fill.
lérré szemben 4.226 kor. 02 fill.
lérré nagyobb összegben veitük volt igénybe.

Az összes üzletágak az eltávozott esztendőben az előirt 2169 kor. 06 filléryi nyeresemény hozzászámításával

54306 kor. 40 fill. a megelőző évi
51551 „ 98 fillérré
2754 „ 42 fillérré meghaladó jövedelmet eredményeztek, a melynek hováfordítása céljából ezeket javasolják:
5213 „ 73 „ mint az igazgatóság út megillető 10%-nyi nyeresemény részének leütése után
9724 „ 06 „ 5% kamat címén a tartalék-alap
205 „ — „ 5% kamat és
1000 „ — „ javadalmazás a tisztviselői nyugdíjalap
2000 „ — „ az intézeti ház könyvszerinti értékének csökkentésére létesített alap növelésére
35200 „ — „ jövő hó 6 tól kezdve 22—22 koronás (11% os) osztalék-képen a 27. számú részvény-szelvény beváltására fordítassék és a maradványbeli a f. év javára könyveltessék
963 „ — „
54306 kor. 40 fill.

A jelentés ezután áttér a részvénytőke fel-emelésére; ismeretes, hogy 1894-ben az alap-tőkét 100.000 frtról 600 drb 100 frt névértékű részvény kibocsátása által 160.000 frtra felemelték. Az igazgatóság most javasolja, hogy a részvénytőke 400.000 koronára felemeltessék a következő módzatok mellett:

1. Négy száz drb 200—200 korona (100—100 o. é. forint) névértékű, a forgalomban levőkkel azonos szövegű részvényt erre legjobb belátása szerint alkalmas időben, azonban legalább is 333 kor. 34 filléryi árfolyamon kibocsásson olyképen, hogy az új részvények csak a teljes befizetésüket követő év január hó 1 től részesüljenek a régi részvényekkel egyenlő jövedelemben;
2. a jelenlegi részvényesek elővételi joga é. p. 4:1 arányában biztosítottassék;
3. az új részvények névértékét az alap-tőkéhez, az ezt meghaladó összeget pedig a tartalék-alaphoz csatolja;
4. az új részvényekre történő befizetés módzatait megállapítsa;
5. ezen határozatot a kereskedelmi cégjegyzékben való bejegyzés végett és
6. végrehajtása után a társulati alapszabály 3. §-a következő szövegének:

3. §. A társulat részvénytőkéje 160.000 frt-ban állapittatik meg és 1600 db., egyenkint 100 frt névértékű részvényre oszlik; szabadságában állván a társulatnak ezen tőkét közgyűlési határozat folytán 400 új részvény kibocsátása által 200.000 frtra felemelni.

Netáni későbbi részvénykibocsátás esetében az első kibocsátású részvények birtokosainak az általuk birt részvények számarányában elővételi joguk van.

Ezután megváltoztatták az alapszabályok

néhány pontját s miután a közgyűlés a szokásos felmentvényeket megadta, a következő válaszokat ejtették meg:

Felügyelő bizottság 3 évre: Rendes tagok: Krsztics János, Mayer Rezső, dr. Plechl Szilárd. — Póttagok: Prandell Rezső, Mateics Gyula.

Választmány 3 évre: Benkovich Mihály, Kellner József, dr. Kis János, Popovics Pécsi Szilárd, Steyer István, dr. Végh Lajos. — 2 évre: Winter Fülöp.

Irodalom.

Halál. Az életnek és művészetnek örök tárgya; örök rejtély az emberi ész előtt. Fordult is hozzá gyakran minden művészet. A British muzeum felséges szép korinthusi vázájától kezdve, melyen Akhilles siratását örökítette meg egy ismeretlen művész keze, el a müncheni kiállítás új képéig, melyen a kis falusi templomban, fejjel az oltárnak, fekszik a fiatal tiszt, sisakja keblén, köpenye lábain szétterítve: mellette a nyitott ajtó sarkánál kuporog egy közkatona ör; a nyitott ajtón át látszik, a mint bevonulnak a faluba a diadalmas csapatok. Ott van a halál eszméje a szobrászatban a görög Kresilas haldokló amazonjától Strobl Deák ravataláig. A költészetben újult meg legtöbbször az a bánat, melylyel Achilles állt Patroklos holtteste felett; az a gyász, melyet Abel tehetetlenül fekvő teste lehelt ki a természetbe. Ott van a bibliától Byronig. Goetho úgy fogja fel az életet, hogy az csak „die schöne Gewonheit des Daseins.“ A mi Madáchunk is felséges eszmékkel fordult a halál felé, nemcsak kisebb verseinek egy ciklusában, hanem nagy művében is. A fejt bárd alá hajtó Miltiades fölött megjelenik a halál fiatal nemtője, s elcsendesíti az élet küzdelmeit, kibékít mindent. És a londoni vásár jelenetében az izgatottan hullámzó élet tere egyszerre temetővé változik, a vigadók egyenkint sirjaikba térnek. A költők költője, Shakespere, Hamlet V. felvonásában tette le gondolatait a halálról, ott van az a classikus néhány sor is Julius Caesar haláláról:

Fejedelmi Caesar, ha föld röge lett,
Lyukat töl, hogy kizárja a szelet,
Óh, hogy ki egy világ félelme volt,
E sár most a repedt falon folt.

Shakespere különben többször is visszatért e nagy halálhoz, Caesaréhoz, mely megrázta a földet. Egy nagy tragédiát is irt róla. — Nagy halál történetét mondja el a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 54. füzeté, mely Julius Caesar pályájának alkonyát írja, — jobban mondva: festi — le.

A könyv Geréb József műve.

A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 forint; füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés után.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 6. Perlaszi új takarékszövetkezet XII. rendes közgyűlése.

Február 8. Torontálszécsányi hitelszövetkezet, mint az orsz. közp. hitelszöv. tagja, III. rendes közgyűlése.

Február 11. Alibunári járási takarékpénztár r. t. VII. évi rendes közgyűlése.

x A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórna, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 5-én.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti táv.) A képviselőház mai ülésének első szónoka Rohonczy Gedeon, a törökbecsei kerület képviselője volt, ki három órában keresztül fejtegette a jobb oldal tetszése mellett nézeteit, elfogadván a javaslatot.

Utána Juriss Mihály szólalt fel a javaslat ellen.

A szentesi mandátum.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ ered. táv.) Szentesről telegrafálják, hogy Sima Ferencnek nagy erőlködések árán sikerült Dienes Mártont megbuktatni. A tegnapi választás alkalmával ugyanis, mely késő éjjel ért véget, Dienes Mártonra 802, dr. Molnár Jenőre 999 választó adta le szavazatát. Hir szerint a választást petícióval támadják meg. A szavazatok állása egyébként időközönként a következő volt:

Déli 12 órakor	Dienes	413,	Molnár	180
D. u. 2	"	549,	"	365
D. u. 5	"	694,	"	628
Este 7	"	742,	"	731
Este 8	"	768,	"	778

Sima letartóztatása.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentesről telegrafálják: Miután Sima Ferenc nem kezdte meg ma a reá mért fogságbüntetést, egy ügyész megbízott négy csendőrrel Szentesre érkezett, hogy letartóztassák. Sima azonban nem volt sehoh sem található.

Bányamunkások sztrájkja.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ ered. távirata.) Troppauból jelentik: Az Ostrau-Karvine sztrájkterületen a helyzet változatlan. Tekintettel, hogy a typhus és scharlach betegek száma csökkenőben van, a mai napra a gyülekezeti engedély megadatott.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Falkenauból telegrafálják: A tegnapi napról jelentik: 1607 munkás a tárnába szállt, 4179 sztrájkol, míg 181 beteg.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Duxban 107 tárna közül 30-ban megkezdették a munkát.

Brüx. Alapos eredmény, hogy holnap az összes tárnákban megkezdik a munkát.

A szultán a párisi kiállításon.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Illetékes helyen mitsem tudnak arról, hogy a szultán a párisi kiállítást meglátogatná.

A napszurás áldozatai.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti táv.) Buenos-Ayresből jelentik, hogy ott ma napszurás következtében 32 ember meghalt.

Háboru.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Spearmaiskópból jelentik, hogy a burok tegnapi több dombról hevesen tüzeltek a felderítő szolgálatot teljesítő angol lovasságra.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londouból telegrafálják: Buller tábornok átlépett a Tugela folyón. Véglges jelentéseket seregének mozdulatairól addig nem ad, a mig föl nem szabadítja Ladysmithet, melyet a burok egyébként folyton ágyuznak, anélkül, hogy nagyobb kárt okoznának.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. február 5

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-lól	kor-ig		kor-lól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.35	7.60	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	"	76	7.45	7.65	80	7.85	8.10
Pestvidéki	"	76	7.30	7.60	80	7.85	8.00
Bácskai	"	76	7.50	7.75	80	0.	0.—
Roze	uj	elsőrendű	70-72	6.25	6.35		
"	"	másodrendű	—	6.10	6.20		
Árpa	"	takarmány	60-62	5.65	5.70		
"	"	égetni való	62-64	5.45	5.55		
"	"	sőrfőzésre való	64-66	0.—	0.—		
Zab	"	"	39-41	5.35	5.45		
Tengeri	ó	bánsági	—	4.75	4.95		
"	"	másnemű	—	0.—	0.—		

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv jó, az árak változatlanok. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	7.74—7.75
Buza 1900. szept-re	7.88—7.89
Rozs áprilisra	6.41—6.42
Zab áprilisra	5.03—5.04
Tengeri 1900. májusra	4.94—4.95

Hirdetések.

8091. Ulkvi. szám. 1899.

120-1,1

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az alibunári kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint a jarkováci népbanknak Aranyan Vása ellenében fenálló 112 forint tőke s jár. kielégítése végett a bírói árverést végrehajtást szenvedőnek a kis-margitai 5287., 1003. sz. telekkönyvben felvett ingatlanára:

155. öisz. ház s 321 □ öl házhely
112 frt;
6. hrszám 2 hold I. oszt. szántó
156 frt;
6. hrszám 2 hold III. oszt. szántó
126 frt;
6. hrsz 2 hold III oszt. szántó
223 frt;
6. hrszám 1 hold II. oszt. kaszálló
151 frt;
23. hrszám 1 hold I. oszt. szántó
115 frt;
23. hrszám 1 hold III. oszt. szántó
734 frt;
101. hrszám 3 hold III. oszt. szántó
112 frt;
22. hrszám 189 □ öl kert 23 frt;
157. hrszám 600 □ öl kert 26 frt;
54. hrszám 319 □ öl szőlő 38 frt;
53. hrszám 247 □ öl szőlő 10 forint-

ban megállapított kikiáltási ár mellett elrendelt s 1900. évi február hó 10-ik napján d. e. 9 órakor Kiss Margita község-házánál megtartandó nyilvános árverés Kiss Margitta község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett eladás alá fog kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérlet nem tétetnek, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az árverést megelőzőleg a bírói kiküldött kezéhez a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban letenni, vagy annak letétbe helyezését igazolni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben s mindenkor a leütés naptól számítandó, az első részletet 30 nap alatt, másodikikat 45 nap s a harmadikat pedig 2 hó alatt a pancsovai kiadóhivatalnál lefizetni.

A vétel után járó kincstári illeték a vevőt terheli.

Alibunáron, 1899. évi november hó 25-én a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Tóth,
kir. aljbíró.

VASUT-ÜGYEK.

845/III. szám. 1900. Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség. Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában egy hivatalos állás üresedett meg, melylyel 600 kor., azaz Hatszáz korona évi fizetés és 240 kor., azaz Kétszáznegyven korona lakbér s a szolgálati ruházat van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi, vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált altisztek ezen állás betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, a kik az 1873. évi II. t. c. értelmében jogosultsággal bírnak s pályázni óhajtanak, hogy az említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő 35. évet meg nem haladó életkoron, ép és egészséges testi szervezeten kívül a magyar nyelvnek írásban és szóban való tökéletes bírása s a számolás elemeiben való jártasság, nemkülönböztetve a magyar honpolgárság kellően igazolandó, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének címezve ugyanott legkésőbb 1900. évi február hó 15-ig nyújtsák be.

Az ezen határidőn túl beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A katonaságtól közvetlenül, a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül a m. kir. államvasutak szolgálatába átlépő igazolványos altiszteknél véglegesítésük esetében, ha az átlépés alkalmával 45-ik életévüket még túl nem haladták, a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetéseknek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett, nyugdíj-jogosult idejükbe be fog számíttatni.

Zágráb, 1900. évi január hó 28-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

Kiadó lakás.

A váraljai-utca elején levő 835. számú házban az I. emelet, mely áll 5-szobából és mellékhelyiségekből, 1900 évi május 1-jétől kiadó. Bővebb értesítést ad Kéler Akos tb. m. főügyész. 119-11.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága.

8882. szám 1899.

113-32

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1899 évi december 11-én 77643/V. szám alatt kelt magas rendeletével a torontáli h. é. vasutak által Nagybecskerek város határában szük-ségtelt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvén, a tárgyalás f. évi február hó 19-én délelőtt 9 órakor N. Becskerek város polgármesteri hivatalában fog megtartatni.

Felhívtnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kintűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás N. Becskerek város polgármesteri hivatalánál 15 napi közszemlére kitétetett.

Kelt Nagybecskereken, 1900-ik évi január hó 22-én.

Rónay,
főispán.

Fény község előjáróságától.

801. sz. 1900.

115-21

Pályázat.

Községünkben a segédjegyzői állás betöltendő lévén, felhívtnak pályázni kívánók, hogy felszerelt kérvényüket alulírott előjárásnál nyújtsák be.

Az állással jár évi 800 korona fizetés és kellő szorgalom esetén alulírott jegyzőtől évi 120 korona mellékjövedelem.

Az állás legkésőbb február 15-én elfoglalandó.

Kelt Fényen, 1900. évi február hó 3-án.

Grósz János,
jegyző.

Bozsán Szevetzár,
bíró.

1591. b. v. szám 1898.

116-11

12387. tkvi szám 1899.

117-11

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a t.-becsei tek. kir. járás-bírótság V. 1009/1. polg. 1898. sz. végzése által báró Baity Iván bocsári nagybirtokos mint felül foglaltató végrehajtó javára Paity Vlada karlovai lakos ellen 114 frt tőke, ennek 1898. év február VI. és VIII. hó 30 és 31 napjától számítandó 5% kamatai s eddig összesen 24 frt 65 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírósággal le és felül foglalt (s 900 fitra becsült lovak, kocsik, lószerszám, bika és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1009/1. polg. 1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Karlován a község-házánál leendő eszközzésére 1900 évi február hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Tőök-Becsén, 1900 évi január hó 20. napján.

Rankovits István,
kir. bírósági végrehajtó

Hivatalnokok és kereskedők

minden vidéki helyen információk adás és pénzbeszedés által évenként 300—2000 koronát, csekély fáradozás mellett kereshetnek Magyar és német levelezés kívántatik. Takarékpénztári tisztviselők előnyben részesülnek — Nagy-Becskerek részére már van képviselő.

Ajánlatok válaszbélyeggel „Reform“ kereskedelmi tudakozó és incasso intézethez Budapest, VII. Erzsébet-körút 12. sz. a. küldendők. 118-31

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a N. Becskerek város árvaipénztára végrehajtónak Vladul Jóca n.-becskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 59 frt 8 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a n.-becskereki kir. törvényszék területén levő N. Becskerek község 1809. sz. tjkben 3030 és 3031 hrsz. a. felvett 1827. ö. i. szu. ház 450 □-ól beltelekkel 884 fit kikiáltási árban 1900. évi február hó 21-ik (huszonegyedik) napjának délelőtti 10 órájakor ezen kir. tszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kintűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10% át, vagyis 88 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §. jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letelni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170-ik §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s a városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék tkönyvi hatóságnál, 1899. évi november hó 26-án.

Dr. Selymessy,
kir. tvszéki bíró.

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.14

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

Hirdetések

felvétetnek a

„**Torontál**“

kiadóhivatalában.